

«Skistar vul metter enzatgei en moviment»

Primavera presenta la Andermatt-Sedrun Sport SA sia nova organizaziun

DA HANS HUONDER / ANR

■ Il meinafatschenta dalla Andermatt-Sedrun Sport SA e president dil cussegl d'administraziun da Sedrun Pendericolas SA, Bo Halvardsson, ei perschadus ch'el success d'ina destinaziun ei dependents dalla collaboraziun. La finamira da Skistar seigi d'occupar il meglier pusseivel l'infrastructura avon maun. Il hosp da vacanzas giavischis in bien survetsch per in prezzi supportabel. Quels dis ha Bo Halvardsson retratg sia habitaziun ad Andermatt suenter ch'el ha saviu prender dimora duront in temps transitori tier igl anteriur campiu olimpico Bernhard Russi. «Jeu enconuschel Bernhard Russi dapi 20 onns», di il Suedes ch'ei directur tecnic tier Skistar. Dad Andermatt anora empela el quest unviern ils dus territoris da skis che duein vegnir colligai ils proxims onns in cun l'auter, mo era ulteriuras fatschentas en Scandinavia. L'interpresa Skistar ei quotada alla Nasdaq OMX Mid Cap a Stockholm. La gruppa meina ed administrascha differentas destinaziuns dil sport da neiv sco per exempel Sälen, Åre e Vemdalen en Svezia, sco era Hemsedal e Trysil en Norvegia. Skistar venda 39 pertschien da tut ils pass da skis en Svezia. El center dalla fatschenta ei la puschida da skis el las muntognas cun il focus sin l'aventura da sport cumpleina per ses hosps: «Nus lein che mintga amitg dil sport d'unviern sappi che skistar.com seigi il portal per ina aventura cumpleina d'unviern», di Bo Halvardsson che dat gronda peisa alla puschida sin internet: «Quei ch'ei buca ozildi sin internet exista buca.» Las activitads da Skistar ein partidas en dus secturs da fatschenta: Destinaziuns e svilup d'immobilias. Il sectur dallas destinaziuns cumpeggia dimoras, scolas da skis e l'affittaziun d'equipaments. Skistar ha la visiuin – sco pli gronda interpresa sil sectur da destinaziuns ella muntogna – da porscher a ses hosps in'aventura d'unviern senza paregl. El discuors cun Bo Halvardsson sentan ins sia tenuta ordvart positiva. El

Il Suedes Bo Halvardsson, directur tecnic da Skistar e meinafatschenta dalla Andermatt-Sedrun Sport SA, ei ina persuna cun ina tenuta ordvart aviarta e positiva.

FOTO H. HUONDER

plaidda fetg pauc da problems, perencunter da schanzas e potenzials aunc buca nezegia.

Enuir ils giavischs dils hosps

Skistar e siu directur tecnic han in contract limitau per in onn tier la Andermatt-Sedrun Sport SA. «Il motiv principal persunter ein las lubientschas per la colligaziun e l'engrondaziun dil territori da skis che mauncan per part aunc. Skistar ei pront da s'engaschar sco investur ella regiun, mo las premissas persunter ston esser dadas. Jeu sundel optimists e perschadus che quei vegni ad esser il cass. Il project sco tal ei fetg interessants.» Entochen Pastgas vul Bo Halvardsson presentar ideas per ina nova organizaziun cun las pendericolas da Sedrun ed Andermatt sut il tetg dalla Andermatt-Sedrun Sport SA. Per contonscher silmeins ina part da quella finamira ha l'interpresa l'intenziun d'arranschar quest unviern ina gronda retschera tier ils hosps da vacanzas: «Nus lein saver tgei che quels giavischans, respectivamein tgei pusseivladads che vegnan aunc buca nezegiadats.

Sche nus savein ademplir ils giavischs dalla clientella, lu fagein nus nosssa causa endretg. Quei vul denton era dir, ch'els hosps stoppien sentir ch'ei semida enzatgei.» Ils dus menaschis da pendericolas ad Andermatt e Sedrun funcziunan quest unviern senza midadas da num enviars ils davos onns: «Tgi che auda nuot da nus, lavura vinavon sco entochen dacheu.» Da niev introducescha Bo Halvardsson ina seduta jamnila cun ils dus responsabels operativs dallas pendericolas Silvio Schmid ed Urs Elmiger. Pil proxim temps ha ei num catar soluziuns per exempel pertuccont prezis ni era contact cun medias. «Igl ei semplas caussas ch'ei denton era impurtontas per nos menaschis e che van a prau cun la filosofia futura», di Bo Halvardsson. El ei engaschaut tier la Andermatt-Sedrun Sport SA sco meinafatschenta en ina piazza parziala da 75 pertschien: «Quei ei in pensum theoretic. Ella pratica ei quei in pensum bia pli grond.» Dasperas exquescha el plirs mandats – denter auter era sco president da cussegl d'administraziun en Scandinavia – cun cuortas dimoras

en Norvegia e Svezia: «Sch'jeu mondel la damaun baul naven dad Andermatt, sgolet naven da Turitg en Scandinavia ed anavos, sundel jeu da retourn la sera tard. Denteren hael jeu temps per las sedutas necessarias.»

Nezegiar las sinergias

Skistar ei engaschaut en pliras destinaziuns. L'interpresa dispa per exempel da 35 000 equipaments da skis, 8000 vegnan remplazzai mintg'onn: «En quellas fatschentas schai potenzial. Sche nus cumprein 12 maschinas da far pista, savein nus pretender autras cundiziuns dil furnitur che sche nus empustein mo ina.» Il menaschi internaziunal porscha a sia clientella in survetsch cumplein, vul dir la rezervaziun dil leg entochen igl equipament ed il pass da skis. Sin giavisch vegn igl equipament schizun transports el liug da dimora. «Nus s'engaschein buca en ina destinaziun per magliar en tu. Inossa finamira ei da procurar che mintga letg en habitaziuns ni hotels che stat a disposiziun al turissem, seigi occupaus. Il pli bugen cun duas per-

sonas, pertgei lu vendin nus dus bigliets d'ir cun skis», di Bo Halvardsson cun buca rienta. Mintga letg vit seigi ina catastrofa per in liug da turissem, lu sappien ins era buca vender bigliets. Per quei motiv hagi in e scadin possessur da letgs la pusseivladad da collaborar cun Skistar, il medem vali era per las scolas da skis: «Sch'ina scola da skis ei promta da collaborar cun nus, eis ella beinvegnida.» Gronda peisa dat el en quei connex alla puschida e las pusseivladads sin internet. La homepage skistar.com vegn visitada annualmeind da rodond otg milliuns persunas.

«Jobba ihopa»

Per Bo Halvardsson ei la collaboraziun enteifer la destinaziun il garant pil success: «Per suedes dil sid schein nus jobba ihopa. Quei vul dir luvrar ensemen e glieg vul dir dar e prender. Nus avisein buca in monopol.» Tonatn vul era Skistar far fatschenta e quei tenor ina clara filosofia. «Sche nus porschin sez per exempel igl equipament d'ir cun skis, lu havein nus ina controlla sur dils prezis. Quei vul dir che quels sappien lu buca semplamein crescher en in'altezia buca giavischada. In ulteriur accent lein nus dar alla qualitat ed in tierz al survetsch. Naturalmeind ch'ei dat survetschs supplementars che cuostan lu era leusunter. Il survetsch fundamental duei denton esser pagabels per tuts.» Gronda atenziun regala Bo Halvardsson era al potenzial dallas scolas da skis. Ils scolasts da skis hagian numnadamein era l'impurtonta funcziun dalla comunicaziun: «Nus instruim rodond 100 000 persunas per unviern en nossas atgnas scolas da skis en Scandinavia. La finamira ei da procurar che 60 pertschien da quellas persunas reserveschien lur vacanzas per l'auter onn en nossas destinaziuns aunc ch'ellas serendien a casa.» Per la stagiun d'unviern vegnenta ad Andermatt e Sedrun ei il Suedes – ch'ei dil reminent era in catchadur passiu nau – optimists: «La constellaziun dils firaus da Nadal e Daniev ei fetg buna. Entochen ils 10 da schaner spetgl jeu ina buna fatschenta.»

Unfrenda dall'atgna strategia

La Scola da musica Surselva ha viviu parzialmeind dallas reservas

DA ANDREAS CADONAU

■ La Regiun Surselva respectiv il Center da scolaziun Surselva sto tscherchar alternativs alla proposta renviada dil parlament pertuccont las finanzas dalla Scola da musica. Il spazi per talas alternativs ei pigns. Onns alla lingua ha la Scola da musica Surselva ulivau siu quen cun far diever d'atgnas reservas finanzialas. Quei per buca adossar memia biars cuosts allas vischnauncas. Cun duvrar las atgnas reservas ha la scola da musica buca sulet schanegiau las finanzas communalas, ella ha aschia era desistiu parzialmeind da contribuziuns finanzialas dil cantun. Il cantun sbursescha siu sustegn finanziel dall'instrucziun dallas scolas da musica grischunas tenor las prestaziuns dallas vischnauncas. Via treis variantas pusseivlas; sco gia menziunau sco part directa allas contribuziuns communalas, per ura d'instrucziun ni per affon ed onn. Il cantun s'orientescha a quella varianta per el finanzielmeind la pli favoreivla. Ussa ein las reservas dalla Scola da musica Surselva denton stulidas ed ei mauncan egl avegnir biabein 200 000 francs per onn per finanziar las prestaziuns dalla scola ed ulivar il preventiv da 1,5 milliuns francs. Enconuschentameind ha il parlament regional refusau d'entrar ella proposta dal-

La Regiun Surselva ei lundervi da reponderar sias propostas per l'instrucziun musicala en Surselva.

FOTO Y. BÜRKLI

la suprastanza regionala d'augmentar las contribuziuns communalas per ulivar il quen dalla partiziun musicala dil Center da scolaziun Surselva. Buca sco davos sin intervenziun dils representants communal el parlament regional.

Las premissas ein dadas

Pertuccont las prestaziuns dallas scolas da musica ein las premissas dadas per gronda part neu dil cantun e dall'Uniuin dallas scolas da musica dil cantun Grischun. Consequentameind ein las alternativs al-

las propostas dalla suprastanza regionala buca ual grondas. Alla Scola da musica stattan treis pusseivladads a disposiziun per ulivar las munconzas el preventiv. Sco proponiu adossar dapli cuosts allas vischnauncas e cheutras recaltgar dil cantun dapli contribuziuns, augmentar las contribuziuns dils geniturs ni sbassar las pagas dallas persunas d'instrucziun. En vesta dalla nova lescha da scola e sia intenziun d'attadar, vul gir augmentar las pagas dallas persunas d'instrucziun dallas scolas popularas, ei ina sminuaziun dallas pagas

dallas persunas d'instrucziun dalla scola da musica probablameind buca semplas d'argumentar. Per alzar las contribuziuns dils geniturs ei il spazi en Surselva buca ual grond. Appartegnan quellas contribuziuns el paregl cantunel gia al segment ault. Ulivar il preventiv dalla Scola da musica cun adossar ils cuosts als geniturs augmentass las contribuziuns da quella vart per 20 pertschien. Quei tenor las indicaziuns el messadi dalla suprastanza dalla Regiun Surselva per mauns dil parlament. Per consequenza savess buca tut las familias sursilvanas far diever dalla puschida dalla scola da musica. Instrucziun da musica sulet per affons da familias beinsituadas? Sminuir la puschida dalla Scola da musica Surselva ei per Roman Cantieni era negina alternativa. Il suprastont dalla Regiun Surselva e responsabels per il departement da scolaziun ha fatg attent als cuosts structurals dalla puschida dall'instrucziun musicala en Surselva. Tenor sia optica selain quels cuosts strusch sbassar cun sminuir la puschida e per g'l'auter dessi ei ina gliesta da spetga per scolars da certas partiziuns. Momentan ei la Regiun lundervi da paregliar la puschida ed ils cuosts dalla Scola da musica cun la puschida dad autras regiuns e scolas grischunas. Quei per stipular ina nova proposta per mauns dil parlament regional.

Promozioni sin palancau federal

Igl onn passau ha il suveran svizzer approbau cun gronda maioritad il postulat da fermir la scolaziun musicala en Svizra. Che quella voluntad dil suveran porti dapli entradas a liunga vesta allas scolas da musica grischunas crei Roman Cantieni buca. El ha fatg attent che la scolaziun da musica el cantun seigi gia ussa reglada sin in fetg bien nivel. Eventuals milliuns federals repartgi sin g'entir intschess svizzer vegnan en scadin cass buca ad ulivar il preventiv dalla Scola da musica Surselva.

Ina sparta fetg apprezzada da geniturs ei la scolaziun musicala fundamentala e l'educaziun musicala prescolara. Ina puschida pretendida dalla vart dil cantun cun considerabels cuosts per la scola da musica. In'opziun silmeins per la Scola da musica Surselva fuss la varianta da sedescargar da quella puschida e da surdar quei segment alla scola populara. Ina mesira bein cun in cert effect per il preventiv dalla scola da musica, denton sulet da natira cosmetica per las vischnauncas. Ellas pagassen quell'instrucziun enstagl via scola da musica via la sparta dalla scola populara e leu probabel in bionton dapli. Indiscutabla, ord vesta finanziaria, ei la varianta da surdar l'entira instrucziun musicala alla scola populara.